

תאריך עדכון: יולי 2023

שם ומספר הקורס: 81387/81126 רפואה מונעת

שם המרצה: Dr Lilach Malatskey, Dr Ariella Ofran

סוג הקורס: שיעור

שנת לימודים: תשפ"ד שנים קליניות סמסטר: סבב פנימית – סמסטר שני

היקף שעות: 10 שעות

אתר הקורס באינטרנט: -

א. **מטרות הקורס** (מטרות על / מטרות ספציפיות):

מטרות על: להרחיב ולחזק את הבנת הסטודנטים למרכיבים הביו-פסיכו-סוציאליים של מחלות וכיצד ניתן למנוע תהליכי מחלה. דגש מיוחד יינתן לשינוי אורחות חיים הנדרשים בכל מניעה וטיפול של מחלות כרוניות. המטרה היא ליצור תובנות לגבי כלל האוכלוסייה בסיכון לחלות במחלה הנידונה כמו גם לגבי החולים הספציפיים שעליהם ייסוב הדיון. בנוסף מטרת הקורס היא לפתח יכולת, הבנה ורגישות תרבותית אצל הסטודנטים.

מטרות ספציפיות:

1. להעלות את הידע וההבנה של:
  - א. שכיחות ועומס של מחלות שכיחות באוכלוסייה;
  - ב. המרכיבים הביולוגים, פסיכולוגים וסוציאליים המשפיעים בצורה ישירה או עקיפה על המחלה, המהלך הטבעי ודרכי מניעתה
  - ג. מניעת היווצרות המצב (מניעה ראשונית), מניעת התקדמות המחלה (מניעה שניונית) ומניעת סיבוכים (מניעה שלישונית)
2. להקנות ולהעצים כישורים ללקיחת אנמנזה מכוונת מטופל ופיתוח נקודת מבט ביו-פסיכו-סוציאלית
3. להקנות ולתרגל כלים להכוונת מטופלים לשינוי אורחות חיים ורפואה מונעת כללית.

ב. **תוכן הקורס:** (רציונל, נושאים)

הקורס מורכב מארבעה מפגשים שנתיים, הראשון במסגרת קורס הילה ומטרתו הוראת נושא הראיון המוטביציוני. 2 מפגשי דיון מקרים על בסיס קליני-אפידמיולוגי, הגשת תרגיל בנושא שינוי

אורחות חיים המתרגל את הכלים שנלמדו
לגבי ראיון מוטביציוני ומפגש מסכם להצגת

תוצרי התרגיל ודיון עליהם.

מפגשי דיון מקרים (1.5 שעות למפגש)- מפגשים אלו יתקיימו במהלך הסבב בפנימית ויוצגו מספר מקרים ע"י סטודנטים עם מיקוד על המרכיבים הסוציאליים ואפידמיולוגים של המקרה הרפואי, כיצד ניתן היה למנוע את המחלה ומה האחריות של הרופא מעבר למטופל הספציפי. הצגות אלו יהיו מלוות בדיון בהנחיית אחד ממדריכי הקורס.

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים):

קבוצת היעד: סטודנטים בתוכנית 4 שנתית בלבד. במהלך קורס הילה- 3.5 שעות של הוראת הראיון המוטביציוני + סדנאות תרגול עם שחקנים.

במהלך הסבב בפנימית, בבתי החולים הגדולים – נהריה, פוריה וזיו – יתקיימו 2 מפגשים בני שעה וחצי כל אחד. לקראת המפגש יצטרכו הסטודנטים להכין להצגה קצרה מקרים של מטופלים שאושפזו כתוצאה מסיבוך של גורם סיכון בר מניעה הקשור לשינוי אורחות חיים (מחלות שונות הנגרמות מגורמי סיכון נפוצים)

מקרים יוצגו וידוינו לפי עקרונות מוגדרים למפגשים מסוג זה. סטודנטים יקבלו הנחיות כיצד להציג את המקרים.

במפגש השלישי שיארך 2 שעות יוצגו התרגילים שהכינו הסטודנטים ויתקיים דיון עליהם.

משאבים נדרשים: ארגון ותיאום מול בתי החולים וטיטורים של המחלקות, צוות מיוחד לסדנאות אורחות חיים (תשלום נוסף), מנחה קורס בכל בית חולים- כל מנחה נדרש ל3 מפגשים במהלך הקורס. מומלץ שהטיטורים בכל בית חולים יהיו נוכחים בזמן הוראת הנושא המוטביציוני בקורס הילה.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

Lesson	Subject	Comments
--------	---------	----------

1	Motivational interviewing	In course HILA (3.5 hours)
2	Case presentations and discussion: smoking related diseases	1.5 hours
3	Case presentations and discussion: obesity related diseases	1.5 hours
4	Presentation and discussion of motivational interviewing targil	2 hours

ג. חובות הקורס:

א. ביצוע מודולת למוד בסיסית של הגישה המוטיבציונית ע"י פרופ' סטיב רולניק –

<http://learning.bmj.com/learning/module-intro/.html?moduleId=10051582>

ב. קריאת מאמר בנושא: הגישה המוטיבציונית לקידום בריאות, שאולי לב רן ואורי ניצן, המרכז לבריאות הנפש שלוותה והפקולטה לרפואה סאקלר אונ' תל אביב " הרפואה " כרך 150 חוב' 9 ספטמבר 2011

<http://img2.timq.co.il/forums/1/92897a9a-e6f4-4a60-92ff-d563466ddf6b.pdf>

ג. ביצוע תרגיל מעשי: במפגש אורחות חיים הסטודנטים יקבלו תרגיל של ליווי מטופל מאושפז לשינוי אורחות חיים. התרגיל יוגש בצורה כתובה ויקבל ציון. חלק מהסטודנטים יבחרו להציג את המקרה במפגש הסיכום.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

מעבר הקורס מותנה ב:

א. נוכחות במפגשים

ב. העברת תעודה עם ציון עובר של המודולה בגישה המוטיבציונית.

ג. קבלת ציון על התרגיל המעשי.

ד. ביבליוגרפיה: (רשות)

AFMC Primer on Population Health

by the Association of Faculties of Medicine of Canada (AFMC). Available online at
www.afmc-phprimer.ca

Epidemiology by Leon Gordis, published by Saunders Elsevier 2009

Public health and preventive medicine 15th edition by Robert Wallace, published by
McGraw Hill

Public health and epidemiology at a Glance. Somerville M, Kumaran K, Anderson R.
Published by Wiley Blackwell.2012

Epidemiology, Evidence Based Medicine and Public Health. 6th edition. Ben Shlomo Y,
Brookes ST, Hickman M. Published by Wiley Blackwell